

Budowa murów oporowych przy krakowskim BCC

Fot. 1. Mur oporowy w ciągu ulicy Kamieńskiego

Bonarka City Center w Krakowie to projekt wielofunkcyjnego centrum miejskiego, na który składać się ma galeria handlowa z wielopoziomowym parkingiem, hotel, biurowiec i apartamentowce. W myśl założeń będzie to miejsce przyjazne dla mieszkańców i w zamian za nieużytek oraz ruiny dawnych zakładów chemicznych „Bonarka” już niebawem na zrekultywowanym obszarze zaoferuje ciekawą zabudowę wkomponowaną w tereny zielone. Lokalizacja inwestycji jest bardzo korzystna, ponieważ znajduje się zaledwie 1 km od ronda Matecznego, przy ulicach Kamieńskiego i Turowicza. W celu zapewnienia wygodnego dojazdu i wyjazdu z nowobudowanego centrum, równocześnie prowadzone są w tym rejonie prace drogowe polegające na przebudowie istniejącej ul. Kamieńskiego wraz ze skrzyżowaniem z ul. Puzkarską oraz budowa wiaduktu drogowego. PPI Gerhard Chrobok sp. j. zostało zaproszone przez firmy PBI Energopol sp. z o.o. i Budostal 8 SA do współpracy przy realizacji ścian oporowych w ul. Kamieńskiego i w ul. Puzkarskiej. Zadaniem murów oporowych jest ograniczenie skarp drogowych do linii pasa drogowego, udostępnienie miejsca na przeprowadzenie uzbrojenia terenu oraz, w przypadku ul. Kamieńskiego, doprowadzenie dróg dojazdowych do projektowanego wiaduktu.

W projekcie budowlanym mury oporowe zostały zaprojektowane przy użyciu ciężkich grodzic PU. Dzięki umożliwieniu przez inwestora zastosowania metody „value engineering” w procesie ofertowania nasza firma, po

Fot. 2. Montaż kleszczy stalowych

wykonaniu obliczeń statycznych, zaproponowała zastosowanie grodzic GU 16-400 - lżejszych i w konsekwencji tańszych w użyciu.

Pierwsza koncepcja zakładała, że grodzice miały pracować w schemacie wspornikowym z utwierdzeniem w gruncie, lecz ze względu na wymagania konstruktorów nawierzchni drogowych w temacie maksymalnych dopuszczalnych wychyleń grodzic (bezpiecznych dla nawierzchni drogowych) zaistniała konieczność spięcia ścian murów oporowych w celu spełnienia warunków stanu granicznego użytkowania. W związku z tym obawialiśmy się, że konieczność zmiany schematu pracy murów oporowych (wprowadzenie dodatkowego podparcia) przyczyni się do wzrostu kosztów realizacji inwestycji. Po wykonaniu dodatkowej geologii w miejscach wskazanych przez naszą firmę okazało się, że parametry gruntu umożliwiły skrócenie długości koniecznych do zastosowania grodzic, co zrekompensowało w dużej mierze koszty związane z wykonaniem ściągnięć stalowych. Przedstawione przez nas rozwiązanie uzyskało akceptację zamawiającego i obecnie jesteśmy na etapie zakończenia naszych robót.

Mur oporowy w ul. Kamieńskiego budują dwie równoległe ściany oddalone od siebie o 20 m, biegnące po przeciwnych stronach ulicy.

Ściany z grodzic GU 16-400 spięto ze sobą ściągnięciami z systemowych żerdzi wiertniczych GONAR, wpiętych w podłużnicę z kształtownika HEB 200. Konstrukcję ścian w planie stanowią łuki (o promieniach 990 m i 1010 m) a maksymalna wysokość odkrycia wynosi 5,18 m.

Kolejna ściana oporowa w ul. Puszkarskiej rozpoczyna się przy skrzyżowaniu z ul. Kamieńskiego i w planie ma kształt łamany, dostosowany do przebiegu linii pasa drogowego. Wysokość ściany jest zmienna i zależy od przebiegu niwelety drogi, ale maksymalne odkrycie wynosi 2,30 m. Dodatkowe podparcie zostało zrealizowane za pomocą ściągnięć stalowych BATORY łączących obie ściany, zamocowanych w podłużnicę z profili IPE 240/300.

Łączna długość wykonanych ścian wynosi 432 mb. Mury pracują w schemacie statycznym belki swobodnie podpartej w gruncie oraz w poziomie ściągnięć. Zastosowanie stali w gatunku S355 GP (grodzice i kształtowniki), uszczelnienie zamków grodzic środkiem bitumicznym wraz z zaprojektowanym drenażem za ścianą w połączeniu z izolacją strony zewnętrznej natryskiwaną powłoką z żywic epoksydowych gwarantuje długoletnią żywotność wykonanej konstrukcji. Każdy z wykonanych murów zwieńczony zostanie oczepem żelbetowym dylatowanym w odcinkach od 5 m do 10 m.

Wszystkie prace związane ze sporządzeniem projektów wykonawczych oraz samą realizacją murów oporowych zostały wykonane siłami firmy PPI Gerhard Chrobok sp. j.

Grodzice pogrążano przy użyciu palownicy ABI wyposażonej w wibromłot MRZV-700 oraz wibromłotów ICE 18RF i ICE 28RF zamontowanych na dźwigach Liebherr LTM 1050-4.

Mamy nadzieję, że ta budowa stanie się kolejną naszą wizytówką na dziesięciolecie i dzięki niej do tego rodzaju rozwiązań w budownictwie drogowym przekona się znacznie więcej firm i inwestorów. ■

mgr inż. Lucjan Kapica, mgr inż. Radosław Lorens
Prywatne Przedsiębiorstwo Inżynieryjne
Gerhard Chrobok Sp.j.

Fot. 3. Widok na konstrukcję spinającą

Fot. 4. Formowanie najazdu do nowobudowanego wiaduktu

Fot. 5. Przygotowanie ściągnięć GONAR do montażu